საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს რესპუბლიკა

გამოდის 1990 წლის დეკემბრიდან. №69 (2442) ოთხშაბათი, 26 მარტი, 1997 წელი. ფასი 40 თეთრი, თბილისში გარეთ 45 თეთრი.

„საქართველო ყოველმხრივ ეცდება ევროპის საბჭოში გაწევრიანებისათვის საჭირო სტანდარტები დააკმაყოფილოს“

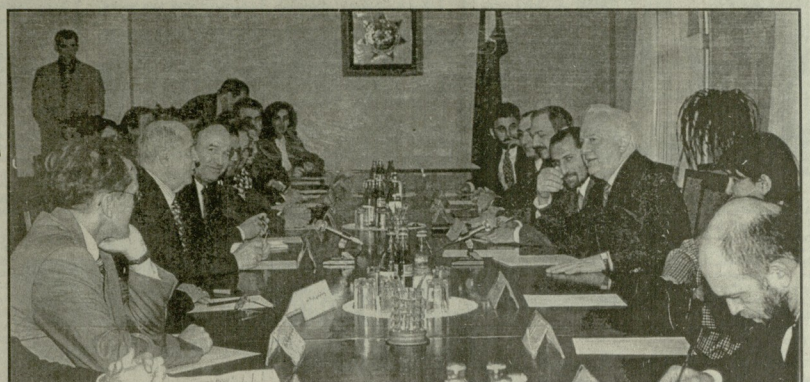

25 მარს საქართველოს პრეზიდენტმა ედუარდ შევარდნაძემ მიიღო ბელის ქვეყანაში მყოფი ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის ევროპის გაერთიანებული ეროვნული ჯგუფის ერთობლივ ანგარიშთან დაკავშირებულ ევროპის საბჭოს საპარლამენტარ ალბერტ ბინდერ ალბერტ ბინდერ ალ ბინდერ ალ ბინდერ ალ

საქართველოს რესპუბლიკა
№69. ოთხშაბათი, 26 მარტი, 1997 წელი

რეგიონი

თეიმურაზ შაშიაშვილი
ბაზრები და ბაზრობები კორუფციის ბუდეა

საქართველოში არ არსებობს შემოსავლების პრობლემა, არსებობს აღრიცხვის პრობლემა!

რას ნიშნავს ბაზრებისა და ბაზრობების მიერ ორ თვეში მოიკეთები 24,5 ათასი ლარი? – ეს არის ზუსტად იმდენი, რამდენსე მხილოდ ერთ ნინეგრისგებელს ბიუჯეტიან ყოველთვიურად ეძლევა და ამაზე ნაკლები. ეიდრე ნამეცადინეო ერთი თვეში სამეცადინეოდ. ეს არის მხოლოდ ის თანხა, რაც ეახელი წლის სექტემბერში ერთ ეიმნაზიას, ანუ ერთ ლიცეუმს ეარიკენი.

ბაზრებისა და ბაზრობების 24,5 ათასი ლარიდან ქალაქს ლარსა ხულ 4000-მდე ლარი, ანუ ზუსტად იმდენი, რამდენე ერთი საკონდიერო ფაბრიკეიან. ეს ხომ საბარეეეთია? ხმა რა არის კორუფეია? – ეკეთიზეთი ყველას, ეინე ამ ბაზრებსა და ბაზრობებს ხელმძღვანელეთან, ეინე მათ ეეან დეეხართ და მფარველთან!

ქალაქში ყველაზე დიდმა, ე.წ. „ეეენის" ბაზრობამ (ეამეეეეხდა, ქვეყნის საზიანრდ, კერძო პრემა რუსი სამეფორნისაკენ რომ ეეიძინენეს) ორი თეის მანძილზე ბიუჯეტს მისეა 7369,0 ლარი. ქალაქს ლარსა 376 ლარი. კარეაგ დეეფიქრდეთ: ეგლაქში ყველაზე დიდი ბაზრობიდან ქალაქის ბიუჯეტს ლარსა 376 ლარი, ეკ. თეეში სამეალილ 188 ლარი, ანუ თანხა, რომელეე საკერანი არ არის ერთი საბაეშეი ბალის ერთი დღის დასაფასებლადეი.

ეეეხმინ, ბეეთრმენო, კორეფეთის რა დონეეეი საეარი ეი ეთის დასაეაეკად ეარენეეეეთ ეაა ბაზრობეეი?

ეს ანალიზი იმათი პასეხია, ეინე ფიქრობს, რომ ბაზრობა დიდ ფეეს ანლეეეს ბიუჯეეს, თან ამ ეეეკეეეის პასეხიეა, რომელეეე, ოერმე, ეოეე-ეერთან შეეეოეთეან? ანსაეხალი – სად მიეაქეთ ბაზრობიდან ეეეთხოეთ ამ ანლეეეი ანსეეეე

ბარრიტსბრი ლენინგრადიები მიმღინარეობს გისეინის ფეიხტურის ფოლადსასხმელ ქარხანაში (ეკრანია). მეშენი, რომლებსაც სამშაო ადგილებს მკეთონ ბერგრების ეშინიათ, გამოეფინენ ქალაკაკი „მომავალი – დათხოვნის ნაცვლად“.

რუსეთი ევროსაბჭოში შესასვლელად ემზადება

რუსეთის სახელმწიფო მეთაურის განცხადებამ ევროპის საბჭოში რუსეთის შესალეო შესვლის გამო, დასავლეთის სასიამოვნო გაოცება გამოიწვია, წერს ბრიტანული „სანდე ტაიმსი“. ბორის ელცინის თქმით, რუსეთი „სრულიად ფლობინან ევროპულ სახელმწიფოდ“ უნდა ცნონ. გეზეთის პოლიტიკური მიმოხილვები ელცინის განცხადებას მიიჩნევენ იმის დასტურად, რომ რუსეთი მალე დათანხმდება აღმოსავლეთი ნატოს გადართოთებას. მით უმეტეს, რომ ეს არის საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ რუსეთის პირველი გადაწყვეტილება შეეიდეს საერთაშორისო ორგანიზაციაში. ამავე დროს, სტატიის ავტორი არ გამორიცხავს იმის შესაძლებლობას, რომ ევროსაბჭოში შესვლის განხილვაში ელცინმა გაოკეთა იმ მიზნით, რომ მოეგერინებინა დასავლეთ ანალიტიკოსთა თავდასხმები.

შემომბრუნდება თუ არა ქაქ შირაკი 180 გრადუსით?

წელიწადზე მეკი ხნის წინათ საფრანგეთმა განაცხადა, რომ დარეგისტრირა ნაგოს სამხედრო სარწმუნამი, სადაღაც ეგეიდი 1966 წელს, თუ შეერთებული მგადეი შე სამხეთარო თანამეგობრობის დაეთმიოს ეეროპეულ სამხედროებს. მაგრამ ახლა საფრანგეთის მთავრობა ანაეიდის სეულ ეფრო სეერთოდ შემოქმედებას ქეეეის მიგნით, რათა ეარი თქვას თავის განმრახვაზე.

ნაგოეთი დიალოგმაეები და ფრანგეი ოფიციალური პირნი ამბობენ, რომ საეუბრები, რომლეეიც ამშ ამშ სახელმწეფო მდივანს მაკლეინ ოლბრა�ქეონდა ქეონდა ეროოპეიელ ეროოპეიელ სხეა ლედადენლეეში, არ გამოთქმეალ არაეეიოანი ეეელილეეი არც საფრანეეთის და არც შეერთებეული ამერიკის პოზიეიაში ამ შხრივ, რაკეეეეა ამ მთავარ შეერკოლეეის ლოდს. ეს „ლოდია“ პრეზიდენტ შირაკის მოთხოეეა, რომ ამერიკას შეერთებეთ ბაგგებს ხელ ალიოს ეულეეაზე, დანიშნის სახშრეო ეეროპაში განლაგეეეეთ მოკავშირეთა ძალების ხანდანდი, და მიხი მთავარი აქეიეი ითქმ ფრთხ ეეოს ეეოს შე-6 ამშ ფლეიგი. კლინტონის აღმინისტრაციეა ამგაკეეეეს, რომ ამ ეოსგზე ეეოს ამერიკელი ადმირალი. ფრეგორე შეეეეთის მინაწილე ფლეთმაგეეეი ამსოეეენ, მაგრამ ოლრრაიკისთეეეეს ეეოქვამს, რომ საფრანეეთი შეეეეეეა მიაღწიოს კომპრომისს შეერთებეულ შტატებთან ბარაკ-ბოსმანი. მაგრამ თუ ეს ეეერ მოხერხდა, იეი ეეარალოდ ქეალეეეენეეეეეეა ფეეოლეეეეს ნატოს სამხედრო ორგანიზაციაში ფეარკეეეეს ბარეი და ორგ-სამი წლის შემდეგ ეკეეეეეეა შეეეეეეეა ეადაწყეეე�ის ეს საკითხი.

მირაკის ბეეეი მეგრ-მოეეეარე ანალეეეეეეე

საქართველოს რესპუბლიკა
№69. ოთხშაბათი, 26 მარტი, 1997 წელი

განსჯა

ჩვენს სამოგზაურობრობას, მგონი, არც ერთ საკითხი არ გამოუვლენია ისეთი ერთსულოვნება, როგორც არსებული სახელმწიფო სიმბოლოების დაწერებაში. არ შემხვედრია კაცი, რომელსაც ჩვენი დრამა, ლერი ან ჰიმნი მოსწონდეს. ამიგომ დადგა აუცილებლობა ახალი სიმბოლოების შექმნისა.

სახელმწიფო სიმბოლოების კომისია, როგორც მისი მოგიერთი წევრის საჯარო გამოსვლებიდან იმჩევნა, მზარს ეჭვრის ე.წ. „კორგალიანდაფეთიან“ დროშას, ანე დროშა ხუთი ჯვრით. აღნიშნულმა პუბლიკაციებმა სამოგალოებრობაში დიდი მოიქმა-მოიქმა გამოიწვია. იმასაც კგაიგინებენ, რომ არის საფრთხე დროშას შერჩევაში უფრო დიდი შეცდომის დაშვებისა, ეიდრე ეენშეეიეკის მიერ იყო დაშვებული. ამიგომ ყველა არგუმენტი, ხუთჯვრიანი დროშას როგორც მოსწრეთა, ისე მოწინააღმდეგეთა, მისსაალ-მისსაალ უნდა აიწონის. მოსმრეთა არგუმენტები უკვე საკმაოდ მოეთმნილნი (ის. სახელმწიფო სიმბოლოთა კომისიის წერთა შემდეგი პუბლიკაციები: ოთარ ჯილაძისა „სტ“, 26 იანვარი, 1997; თამაზ ჩხენკილისა, „ლეგ. საქართველო“, 28 თებერვალი, 1997; ელდარ შენეკილისა, „სტ“, 18 მარტი, 1997). ნანადგარბენ ეენშეეიეკისა ეი ხუთჯვრიანი დროშის საწინააღმდეგო არგუმენტებს ეთთაეიზოთი.

ბაგრამმა ელდარ შენეკილისამ, პირველყოფილისა, სეკაჟ ბკოხეველი დაერწმუნებინა, რომ ხუთჯვრიანი დროშა არის ეკუმეკილ ნაგანენ ალნიშნული დროშა. ბაგრამ შემიძლია, მეკუთოთ გაგილეკთ მეტ ისტორიულ წყაროზე, სადაც ხსენ დროშაა გამოსახული, ან ხიტკეკიერად დასახიათებული. სოლო სამეთი ამისა, რომ ხუთჯვრიანან დროშას რაიმე პრიორიტეტად აქონდეს სხვა დროშებს, ეენეკილ ბოკეანინა. ამიგომ ენდა ვაფიანთ: არ ხეენდეს ბეენიერეულად დასაუფლა, რომ კომისიის მიერ შერჩეული დროშაა სწორედ ალსენილი „ეკოლესიალნადეკეიანი“ (ამ წმინდა ისკორიულ საკითხებე გამოწვლილვანი მსკელობისან ამკვრაად თავს შეეკავეკ, რადგან ეს ძალიან მორს წეგეფეკნს).

ხუთჯვრიანი დროშის ყველა მომხრე კეტეკერიულად უსკამს ხაპს, რომ სწორედ ეს დროშა გამოხაკვის სიმბოლურად ჩვენი ისკორიისის, სახელმწიფოებრობის, ღღეეკანლეკობის, ეიენების არსსა და ხეკოსკეეეიებს. ბაგრამ თამამ ჩაეკეკლი იმდენად გაეგაკენა სურეკლს, დაარწმუნოს ამ თეკლაბრსოის სისწორეში სამოგალოებრობის, რომ წერს: „საქართველო ქრისტიანული ცივილიზაციის უძველესი ქვეკანაა, რომელსაც კულტურისა და სახელმწიფოებრობის 1500-წლოვანი გრაღიეია გაბჩნია“, „ჩვენი ანბანი ქრისტიანული კულტურის პორმპოა“.

ბკოლახლილ ეეიეკეკი, მეეხუთსეკეთან ეიკეგიკენ მამოიქეკ სოსაბრეკეკთან პაკეკრძალა, ბიდ უმეკეს, რომ ამხეკ ეკეეთნის ისეი განათლებულ კაკს, როგორც ბაგრამ თამაზი ბრძანდება ცხადია, ექ საქმე გეაქეს არა უყოფნაროასთან, არამედ მოწონებული დროშის ბაგანის დიდი სეხენელის გამო, ისკორიული ფაქტების მორეკვასთან კონკრეტული ამოკანისაგმი. ეინ დამაჯერებს, რომ ი. ჩხენკილის მართკა 1500-წლოვანი ბგონი ჩვენი სახელმწიფოებრობის. აკი მოეეს მსოფლიონი არაკინ ფაოს, რომ კოლხთა სახელმწიფო 25-26 საუკუნის წინ ბეკიმენა. ამ კინოფეს, ცხადია, თავად ბაგონი თამაზმა, ამბაგრამ შენიშნავს: „სახელმწიფო, რა აქმა უნდა, უფრო ძველია (ეიდრე 1500 წლისა, — ი.მ.), მაკრამ „ერთობილ“ საქართველოს ის არ ასახიერებს“.

ეს განმარეკეა იწეკვს კიდევ უფრო მეტ გაკვეკბრობას. ეანა „ერთობილი“ სახელმწიფო 1500 წლისაა? ეკაიეკეს ი. ჩხენკილის კაგეკერიოული განცხადება ჩვენი ანბანის ქრისტიანული კულტურის სიმბოლოთან შესახებაც. მე ეამეკოხეკს ბაგრამ თამაზის მოკალი პუბლიკაციაი და მომიმწყნა ბინა ლექსი, რომლებშეეე

ხიდი KÖPRÜ

საქართველოს რესპუბლიკა

ყოველთვიური დამატება № 2 (53)

ვინ მოყვარესა არ ეძებს,
იგი თავისა მტერია.
შოთა რუსთაველი

KİM DOSTUNU ARAMAZSA,
KENDİ CANINA
DÜŞMANDIR EVVEL.
Şota Rustaveli

გზა მშვიდობისა, „მამული“!

1997 წლის იანვარში თურქეთში გამოვიდა ახალი თურქულ-ქართულენოვანი ჟურნალი „მამული“. იგი თურქეთის პრესის ისტორიაში მესამე ბეჭდვითი ორგანოა, რომელიც ძირითადად ქართული კულტურის საკითხებს აშუქებს. 1921-1922 წლებში სტამბოლში ქართულ ენაზე გამოდიოდა „თავისუფალი საქართველო“. 1977 წელს შვედეთში გამოვიდა თურქულ-ქართულენოვანი ჟურნალი „ჩვენებური“, რომლის ბოლო ნომერი 1979 წელს სტამბოლში დაიბეჭდა და ამით არსებობა შეწყვიტა. 1993 წლის იანვარში „ჩვენებურის“ გამოცემა კვლავ განახლდა და იგი დღესაც გამოდის.

წლეულს, იანვარში კი მკითხველებმა „მამული“ მიიღეს.

ჟურნალი „მამული“ ეკუთვნის შაბან თაბანს, რედაქტორია საბაჰათინ ქესქინი, ხოლო გამოცემის გენერალური ხელმძღვანელია ფაჰრედინ ჩილოღლუ. სარედაქციო კოლეგიაში შედიან ფაჰრედინ ჩილოღლუ, ჰასან ჩელიქი და ისმაილ იერგუზი.

„მამული“ მოკლე დროში ჩამოყალიბდა. იგი კვარტალში ერთხელ გამოვა. ჟურნალი, უპირველესად, ქართული კულტურის საკითხებს აშუქებს. ამასთან, მიზნად ისახავს მკითხველებს გააცნოს კავკასიის სხვა მკვიდრი ხალხების კულტურაც. რედაქციას გათვალისწინებული აქვს ჟურნალის ფურცლებზე ასახოს კავკასიაში მიმდინარე პოლიტიკური პროცესებიც.

გზა მშვიდობისა, „მამული“!

mamuli, Türkiye'nin basın-yayın yaşamında, temel olarak Gürcü kültürünü yansıtan üçüncü yayın organı. İlki *Tavisupali Sakartvelo*, 1921-1922 yılları arasında İstanbul'da tamamen Gürcüce olarak yayımlanmış. İkincisi *çveneburi*, 1977 yılında İsveç'te çıkmaya başlamış ve son sayısı 1979'da İstanbul'da basılmış. Ocak 1993'te yeniden yayımlanan *çveneburi*, eski *çveneburi*'nin kültürel mirasını devralmıştı.

Şimdi ilk sayısıyla tanıştığımız **mamuli**, bir kültür dergisi olarak yayımlanıyor. Gürcü kültürünün yanı sıra, Kafkasya'nın yerli halklarının kültürünü tanıtmayı da amaçlıyor. Üç ayda bir yayımlanacak olan **mamuli**, Kafkasya'daki siyasal gelişmelere ışık tutacak yazılara da yer verecek.

mamuli, çok kısa sürede biçimlenerek ortaya çıktı ve yayın yaşamına girdi. Derginin biçimlenmesinde önerileriyle katkıda bulunanlara ve derginin yayımına destek verenlere teşekkür ediyoruz.

GÜRCİSTAN GAZETELERİNDEN

KABUL

14 Mart'ta Gürcistan Cumhurbaşkanı Eduard Şevardnadze Türkiye Cumhuriyeti'nin Tiflis Büyükelçisi Ufuk Tevfik Okyayuz'u kabul etti.

Konuşma konusu Gürcistan'in kara sularında Türk balıkçılar ile Rus sınır muhafızları arasında olan olay idi. Vaka sonucunda bir Türk balıkçı yaşamını yitirdi.

Büyükelçi U. T. Okyayuz, Cumhurbaşkanı E. Şevardnadze'ye Türkiye Dışişleri Bakanlığının Gürcistan'in Ankara Büyükelçiliğine olan olayla ilgili olarak notayı gönderip sınır muhafızları tarafından tutuklanmış, Batuma getirilmiş iskunanın ve mürettebatının iadesini ve Türkiye valandaşlarına verilmiş maddi ve ahlaki zararın tazmin edilmesini istediğini haber verdi.

Gürcistan Cumhurbaşkanı bu olay münasebetiyle derin üzüntüsünü ifade ederek Gürcistan makamlarıyla mutabakat etmeden davranmış Rus sınır muhafızlarını kınadı. Cumhurbaşkanı Büyükelçiden başsağlını Türk balıkçının ailesine iletmesini rica etti.

თურქეთის გაზეთებიდან

შეხვედრები პრეზიდენტის რეზიდენციაში

თურქეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტმა სულეიმან დემირელმა რიგრიგობით მიიღო ეროვნული უმმრების საბჭოს გენერალური მდივანი, ორგანენერალი კილინი, ეროვნული ინფორმაციის ორგანიზაციის თავმჯდომარის-მოადგილე ქოქსალი და გენერალური შტაბის უფროსი, ორგანენერალი კარადა. მიღებებზე საუბარი ეხებოდა საკითხებს, რომელიც მთავრობის რეალიგურ ღონისძიებებს ითვალისწინებდა.

ეროვნული თავდაცვის მინისტრმა თურქან თაიანმა გააკრიტიკა კოალიციური მთავრობის კეთილდღეობის ფრთა ხუთი საკითხის გამო, რომელსაც საბუღრობი მტკივნეულად აღიქვამენ. რესპუბლიკის პრინციპებისადმი დამოკიდებულების თვალსაზრისით კეთილდღეობის პარტია ნდობას არ იმსახურებს, ჩვენ მას არც ვენდობით, - აღნიშნა თაიანმა.

(ᲐᲘᲚᲘᲠᲘᲜᲘ“, 31.01.97).

ეროვნული უშიშროების საბჭოს სხდომა

ეროვნული უშიშროების საბჭოს სხდომა, რომელსაც ქვეყნის პრეზიდენტი სულეიმან დემირელი ხელმძღვანელობდა, 9 საათს გაგრძელდა. საბჭოს სამხედრო ფრთა შეჩერდა ლაიციზმის საკითხებზე და გადაგრიალების შესახებ არასწორ ცნობებზე. სამხედროებმა უკმაყოფილება გამოთქვეს კონსტიტუციის დარღვევისა და განსაკუთრებით კი ლაიცისტური რესპუბლიკის ფუნდამენტური პრინციპების საწინააღმდეგო ღონისძიებების განხორციელების გამო. სხდომის ბოლოს გამოქვეყნებულ განცხადებაში ნათქვამია: „ათათურქის პრინციპების შესაბამისად, კონსტიტუციისა და რესპუბლიკური კანონმდებლობის განხორციელების საქმეში არ უნდა იქნეს დამვებული არავითარი კომპრომისი, არ უნდა დავიტოვოთ, რომ ლაიციზმი არის დემოკრატიის გარანტი და ცხოვრების ფორმა. სამხედროების პოზიციის მიმართ წინააღმდეგი არავინ გამოსულა.

საფრანგეთის ახალი ამბების სააგენტოს ცნობით – „საბჭომ დროულად დაიცვა ლაიცისტური წყობა ქვეყანაში და გადაწყვიტა, რომ ისლამისტ რადიკალებს არ მისცეს არავითარი გასაქანი.“

(ᲥᲕᲔᲚᲐ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ, 04.03.97).

ᲓᲐᲤᲣᲫᲜᲔᲑᲚᲔᲑᲘ:

Ე. ᲨᲔᲕᲐᲠᲓᲜᲐᲫᲘᲡ ᲤᲝᲜᲓᲘ „ᲓᲔᲛᲝᲙᲠᲐᲢᲘᲐ ᲓᲐ ᲐᲦᲝᲠᲫᲘᲜᲔᲑᲐ“, ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝ-ᲗᲣᲠᲥᲔᲗᲘᲡ ᲡᲐᲥᲛᲘᲐᲜᲘ ᲣᲠᲗᲘᲔᲠᲗᲝᲑᲘᲡ ᲐᲡᲝᲪᲘᲐᲪᲘᲐ, ᲟᲣᲠᲜᲐᲚ-ᲒᲐᲖᲔᲗᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲛᲪᲔᲛᲚᲝᲑᲐ „ᲡᲐᲛᲨᲝᲑᲚᲝ“

GAZETENİN KURUCULARI:

E. ŞEVARDNADZE'NİN "DEMOKRASİ VE KALKINMA FONU, GÜRCİSTAN - TÜRKİYE İŞBİRLİK KONSEYİ DERGİ VE GAZETELERİNİN "SAMŞOBLO" YAYINEVİ

ᲡᲐᲔᲚᲩᲝᲓᲐᲜ ᲒᲕᲐᲪᲜᲝᲑᲔᲡ

ᲗᲣᲠᲥᲔᲗᲘᲗᲘ საქართველოს საელჩომ იქაური მეგობრების დახმარებით ამას წინათ თურქულად გამოსცა ბროშურა „აფხაზეთის პრობლემები“ (ზოგიერთი საინფორმაციო სახითის მასალა).

ბროშურა წარმოადგენს მოსკოვში 1996 წელს საქართველოსა და რუსეთის საზოგადოების წევრთა მიერ ამავე სახელწოდებით გამოცემული წიგნის შემოკლებულ თარგმანს. იგი თურქეთში საქართველოს საელჩოს შიაწოდა მოსკოვში საქართველოს საელჩოს დესპანმა რამაზ სიჭინავამ.

თურქეთში საქართველოს საელჩომ ქართული დიასპორის აქტივისტების დახმარებით უზრუნველყო იქაური აფხაზური დიასპორის განსახლების ადგილებში ბროშურის გავრცელება.

GÜRCÜSTAN'IN "APHAZETİ SORUNLARI"

უკანასკნელ ხანს იქაურმა აფხაზურმა დიასპორამ საელჩოს შემვეობით და იქაური მეგობრების თანადგომით მიიღო რამდენიმე მნიშვნელოვანი ობიექტური დოკუმენტური საინფორმაციო გამოცემა, რაც ხელს შეუწყობს იქაური აფხაზური დიასპორის სწორ ინფორმირებას.

ნავთობის მარაგი-560 მილიონი ტონა

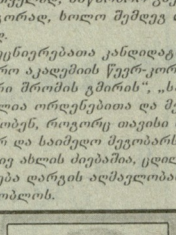

„3-5 წელიწადში ჩვენ შეგვძლებია ნავთობზე რესპუბლიკის მთლიანი მოთხოვნილების დაკმაყოფილებას. ეს არა მარტო მეზავთობეების, არამედ მთელი საქართველოს გამარჯვება იქნება, "– ამბობს ჩვენი გამოთვის სტუმარი, დეპარტამენტ „საქნავთობის " თავმჯდომარე რევაზ ოქუაშვილი.

ბაგონი რევაზი 65 წლისაა. დამთავრებული აქვს საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ნავთობის ფაკულტეტი, ნავთობისა და გაზის ქაბურღილების ბურღვის სპეციალობით.

წლების განმავლობაში მუშაობდა სხვადასხვა გეოლოგიურ-სამეიერო პარგაიში სპეციალისტად.

1973 წლის იანვარიდან დღემდე მუშაობს ჯერ გრეხ „საქნავთობის" გაერთიანების მმართველად, საწარმოო გაერთიანება „საქნავთობის" გენერალურ დირექტორად, ხოლო შემდეგ დეპარტამენტ „საქნავთობის" თავმჯდომარედ.

არის ტექნიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი, 1992 წელს აირჩიეს საქართველოს ხალხისრო აკადემიის წევრ-კორესპონდენტად. მინიჭებული აქვს „სოციალისტური შრომის გმირის", „საპატიო მენავთობის" წოდება. დაჯილდოებულია ორდენებითა და მედლებით.

ბატონ რევაზს იცნობენ, როგორც თავისი საქმის კარგ მცოდნეს, დაუღალავ, გულსხმიერ და საპატიო მეგობარს, ჭეშმარიტ მამულიშვილს, კაცს, რომელიც მუდმივ ახლის ძიებაშია, ცდილობს მთელი თავისი ცოდნა და დიდი გამოცდილება დარგის აღმავლობას მოანდომოს, ხიკვთე მოუგასოს თავის საშობლოს.

– ბატონო რევაზ, ეხლობალა, რომ საქართველოს გეოფიზიკურ-ბაზე არის ნავთობისა და გაზის საბადოები. რატომ არ ხდება მათი ათვისება?

– სწორი ბრძანდებით, საქართველოში, მართლაც არსებობს ნავთობისა და გაზის საბადოები. ამჟამად არსებული მონაცემებით საქართველოში ნავთობის პროგნოზული რეზერვები 560 მილიონი ტონის ტოლია. აქედან 200 მილიონი ტონა ზღვაშია, ხოლო 360 მილიონი–მიწაზეა.

ნავთობის შრეწველობის აღმავლობა 1974 წლიდან დაწყებული. მას შემდეგ, რაც ნავთო-პაგარეულის საბადო გაიხსნა. მას მოჰყვა შედარებით მცირე საბადოების (ნავთობის ხაპრეთი ბეკმეთის, ნინოწმინდის, რეხიათის და სხვ.) ამოქმედებები. შედეგი ეროვნ ოდი ოდო –ამოღებული ნავთობის მოცულობამ რაოდენობამ 25 მილიონ ტონას გადაჭარბა. ოდო ეფოლოვა, როდი წლიურად 3 მილიონ 300 ათას ტონა ნავთობს მოიპოვებდნენ.

ნამუშარადან, ყველაფერი ეს ისტორიას განეკუთვნება. ეგალობა ეი ის ვამცავეთი, რომ ჩვენი მეზავთობეები ახლა წლიურად ვამზადებენ რაოდენობას – 100-150 ათას ტონას ოლენ.

– ბატონო რევაზ, რაშია ვამოსავალი, რა უნდა ეკეთოთო?

– ვამოსავალი მხოლოდ ერთია. უნდა ვეკუბარდოთ ქართველი ნავთობის მოპოვება და შესაბამისად ნავთობგადასამუშავებელი ახალი ხიმძლეარეებიდ ავამოქმედოთ. ამიხათვის ეი ეკეხეთის ინვესტიციებ ეი უნდა მოვიზიდოთ.

ჩამ წელზე შეგვა ამ გზით მიღის ჩვენი ღეპარტამენტი.

– ბატონო რევაზ, რომელი ფირმები არიან დაინტერესებული ჩვენთან თანამშრომლობით, როგორია ფიდეული ხელშეკრულების პირობები და რამდენად ხელსაყრელია ჩვენთვის?

– ფიდსამოვის ჩვენთან შექმნილია ხაში ერთობლივი საწარმო, ინელსონი ნავთობის კომპანია „ჯი-ეს-ეინის" ქართულ-შეეიერული საწარმო „ორის ეელი" და ქართულ-ავსტრალიური საწარმო „ერანსტორიან ეეტროლეუმი".

ეუნარეელად, ქართულ-ინელსონურ ნავთობის კომპანიაზე ეინდა ვეოსტრათ, ოეი ფანაველი საქართველოში შავი ზღვის შელფური ნაწილის ეეფოლოგიურ-ხაძიები ჩამეშალოს ანარეკეის. აქ ძირითადად მეშუაობენ ეერსპექტიელ ნავთობშემცველ სტრუქტურებზე. რომლებიც ზმელეთზეაც ინარება და ზღვაში ფრმავდება. ისინი ოკეანეენ ზღვის ფსკერზე განლაგებულ ნავთობიან ქანებს, ბაკურებენ ეეოფიზიკურ კვლევებს, ხაპიური ბაღალებს, ანრეკენ ზღვაში ბაჩაბეულ ეურეგულებს.

ეერეო ეს არ არის. დაიწყო მოხამბაზებული ჩამეშალები ზღვისპირა ტეეტი, ეამოიმეშავებული ნაბადოებიის ინტენსიფიკაციისათვის, ამბადება ნეფხაბრომისა.ეენნის, ეაბალდიდის ტეეტი ნაკვლესეეგიეთ ბაბურღილები. ეკეე ბაბურღილია № 101 ბაბურღილი, ხალრმით 3573 მეტრი და მიღწეულია მეტად საინტერესო ეენეგენი. ამის ბარალ ეს კომპანია აღმოხაჩვლეთ ნაკერთველოშიე - ნინოწმინდის ფარეთობზე ეწეკეი ინტენსიურ ნავთობამოპოვებელ ნაკენინობის. ეან აქ ეკეე ეიბალწია ნავთობის მოპოვებეის ნაბაბინოთ ღონეს და ამჟამად მოეკლი ძალისხმეეეი მამრთულია ზეხაბაბინოთ ღონის მისაღწეეად. ეგსეული წლის ეანმაკლობაში მოპოვებულია 50 ტონაზე მეტი ნავთობი.

ქართულ-ავსტრალიური ერთობლივი საწარმო „ერანსტორიან ეეტროლეუმი" ნამეორის ნაბაბლის მიდამეზეში ეაამეკნების თანამეკლრიეეე ტიბის ნავთობგაღებამუშავებელ ქარხანას, რომლის წლიური სიმძლავრე შეადგენს 2 მლნ. ტონა ნავთობს. ამის პარალელურად, ეუსტრალიელები თბილისსაბურღილში (ნორიო, ხაეეხენსი) და ლეღოფალსწყაროს რაიონში (პაეგარა ეორაკე, ეორწაანი, ეარბანა) ეწეკეან ტეკეი, ეამოეუშავებელი ნაბადოების მოხაბინაბლა ნაინეენსოეეკეეი ნამეშაოებს.

ეარკეკეკეი შეკეკეეი აქეს ქართულ-შეეიერული ერთობლივ საწარმო „ოორის ეელს". ოეი ერთოერულად ეწეკეი როეორც ნავთობმოპოვებელ. ახეეკ ეეოლოეიურ-ნაძაგეკეეეი და ბურღეკეი ნამეშაოებეაე. ღღესსათეეს ეკეე ბაბურღილია 3500 მეტრი. ღარნენილია ხელრადეე 500 მეტრი. ბურღეკეს ეიაბნინა ეაგეის მიღეკეა და ეაისი შემღეკეიი ეკეხაბეკეეკეეი ოეკეკეეეს ეეკეეე

მიხეილ სვანიძე - 70

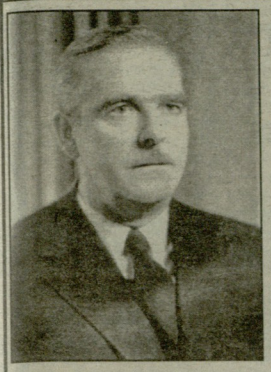

გაიმართა აკადემიკოს გიორგი წერეთლის სახელობის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს სხდომა, რომელიც ცნობილი აღმოსავლეთმცოდნე-ისტორიკოსის, თურქოლოგის, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორის, პროფესორ მიხეილ სვანიძის დაბადების 70 წლისთავს მიეძღვნა.

სხდომა შესავალი სიტყვით გახსნა აკადემიკოსმა თამაზ გამყრელიძემ. მიხეილ სვანიძეს მიესალმნენ აკადემიკოსი კოტე წერეთელი, აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილე, დოცენტი გია ბერაძე, პროფესორები კარლო კუცია, იური სიხარულიძე, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი გოჩა ჯაფარიძე, დოცენტი აბესალომ იმედაშვილი, საზოგადოებრიობის წარმომადგენლები.

დამსწრეთა წინაშე მოხსენებით გამოვიდა იუბილარი, პროფესორი მიხეილ სვანიძე, რომელმაც უაღრესად საინტერესო ჰიპოთეზა წამოაყენა ქალაქ პეტრას ადგილმდებარეობის შესახებ.

დვაწლმოსილ მეცნიერს კოლეგებმა, საზოგადოებრიობის წარმომადგენლებმა გულთბილად მიულოცეს საიუბილეო თარიღი.

საქართველო-ოსმალეთის ურთიერთობის თვალსაჩინო მკვლევარი

მიხეილ სვანიძემ 1950 წელს დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტის საერთაშორისო ურთიერთობის განყოფილება, 1953 წელს – საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ასპირანტურა. 1954 წელს დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია. 1954-1960 წლებში მუშაობდა დოცენტად ქ. ბათუმის შ. რუსთაველის სახელობის პედაგოგიურ ინსტიტუტში.

როდესაც 1960 წელს შეიქმნა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტი, ბაგონი მიხეილ სვანიძე მისი თანამშრომელი გახდა. 1972 წელს დაიცვა სადოქტორო დისერტაცია, ხოლო 1988 წელს მიენიჭა პროფესორის წოდება. ამჟამად ბაგონი მიხეილ სვანიძე ხელმძღვანელობს აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის დიდი ტრადიციებს მქონე მახლობელი აღმოსავლეთის შუა საუკუნეების ისტორიის განყოფილებას.

ბაგონი მიხეილ სვანიძე ღირსეული წარმომადგენელია ქართველ აღმოსავლეთმცოდნე-ისტორიკოსთა იმ სკოლისა, რომლის დამაარსებელიც იყო გამოჩენილი ქართველი ისტორიკოსი, პროფესორი ვალერიან გაბაშვილი. მ. სვანიძე ღრმად ფლობს თურქულ და ევროპულ ენებს. იგი თურქეთის ისტორიის აღიარებულ სპეციალისტად ითვლება როგორც ჩვენში, ისე უცხოეთში. მისი კვლევების სფეროში შედის შუა საუკუნეების, ახალი და უახლესი პერიოდის თურქეთ-საქართველოს ურთიერთობების კარდინალური საკითხები. დიდი მეცნიერული ინტერესი გამოიწვია მისმა პირველმა მონოგრაფიამ „საქართველო-ოსმალეთის ურთიერთობის ისტორიიდან XVI-XVII სს-ში“ (თბ. 1975), რომელშიც პირველწყაროების საფუძველზე შესწავლილია საქართველოს ისტორიის ტრაგიკული ფურცლები, ოსმალთა მიერ სამხრეთ საქართველოს ანექსია. 1979 წელს ც. აბულაძესთან ერთად მან გამოსცა „ჩილდირის ეიალეთის ჯაბა დავთარი“, რომელსაც დიდი მნიშვნელობა ენიჭება სამხრეთ საქართველოს ისტორიის შესასწავლად. ამ წიგნზე დაიბეჭდა 8 რეცენზია, მათ შორის ოთხი საზღვარგარეთ (იაპონია, საფრანგეთი, ჩეხოსლოვაკია, რუმინეთი). ნაშრომმა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრემიდაც იუბილეის პრემია დაიმსახურა.

„ტურჯისტანის ეიალეთის დიდი დავთრის“ (გამოსცა აკად. ს. ჯიქია), დეტალური შესწავლის საფუძველზე მ. სვანიძემ აღადგინა XVI ს. სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს სოფლის მეურნეობის სურათი და ამ საკითხს საგანგებო ნაშრომი უძღვნა (თბ., 1979). ახლახან გამოიცა კიდევ ერთი მისი წიგნი „ქართველები თურქეთში“, რომელშიც განხილულია 1877-1878 წ.წ. რუსეთ-თურქეთის ომის შემდეგ საქართველოს გათავისუფლებული ტერიტორიიდან ქართველთა ერთი ნაწილის გადასახლება თურქეთში, მათი ყოფა-ცხოვრება, ადათ-წესები, ეროვნული თავისებურებები.

პროფესორ მიხეილ სვანიძეს გამოქვეყნებული აქვს 150-მე მეგი ნაშრომი, მათ შორის 6 მონოგრაფია ქართულ, რუსულ, თურქულ, ფრანგულ და ინგლისურ ენებზე.

ბაგონი მიხეილ სვანიძე აქტიურად თანამშრომლობს ქართულ პრესასთან. სწორედ პრესის ფურცლებზე იბეჭდება მისი უაღრესად საყურადღებო, უცნობი საარქივო მასალების საფუძველზე დაწერილი სტატიები 1917-1921 წ.წ. დემოკრატიული საქართველოს და თურქეთის ურთიერთობის საკითხებზე.

მ. სვანიძის ნაშრომები გამოირჩევა მაღალი მეცნიერული, პროფესიული დონით, საკითხის ღრმა ეცნდნთ და სიახლით. იგი წარმატებით იკვლევს ოსმალეთის პოლიტიკურ და სოციალურ-ეკონომიკური ისტორიის პრობლემებს. მისი კვლევის ერთერთი მთავარი საგანია საქართველო-ოსმალეთის ურთიერთობა. ამ საკითხს მან მიუძღვნა არაერთი საყურადღებო გამოკვლევა.

ახლახან პროფ. მ. სვანიძემ გამოთქვა მოსაზრება და დაასაბუთა, რომ ლეგენდარული ქალაქი პეტრა მდებარეობს არა ცხისძირის მიდამოებში, როგორც ამას მეცნიერთა უმრავლესობა ფიქრობდა, არამედ მდ. ჭოროხის მარცხენა ნაპირზე შავი ზღვის შესართავთან, სადაც ამჟამად გონიოა (აფსარი).

კვლევით მუშაობასთან ერთად პროფ. მ. სვანიძე აქტიურ პედაგოგიურ საქმიანობას ეწევა და კითხულობს ლექციებს სახელმწიფო უნივერსიტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტზე, აპიისა და აფრიკის ინსტიტუტში, თბილისის დამოუკიდებელ უნივერსიტეტ „იბერია“-ში, მეცნიერულ ხელმძღვანელობას უწევს ასპირანტებსა და ახალგაზრდა მეცნიერ მუშაკებს.

პროფ. მ. სვანიძე აქტიურ მონაწილეობას იღებდა სხვადასხვა საერთაშორისო კონგრესებისა და სიმპოზიუმების მუშაობაში: სახელდობრ, იგი მონაწილეობდა სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნების მესამე წელეული I, III და V საერთაშორისო კონგრესების მუშაობაში (სოფია, 1966 წ., ბუქარესტი, 1973 წ., ბელგრადი, 1984 წ.), აგრეთვე, წაიკითხა მოხსენებები თურქეთის საისტორიო საზოგადოების VIII და XII საერთაშორისო კონფერენციებზე (ანკარა), ოსმანისტიკის VII საერთაშორისო სიმპოზიუმზე ქ. პერში (უნგრეთი) 1986 წელს, ოსმალური დავთრების შესწავლის საერთაშორისო სიმპოზიუმზე კონიაში 1994 წელს და სხვ.

პროფ. მ. სვანიძე არის სხვადასხვა სამეცნიერო საბჭოს წევრი. მათ შორის ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან არსებული მსოფლიო ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორის სამეცნიერო ხარისხის მინიჭებელი საბჭოსი. ფართოა და მრავალმხრივი მეცნიერის გეგმები. გასაოცარია მისი შემოქმედებითი აქტივობა და ენერგია.

ღრმად ვართ დარწმუნებულნი, რომ ბაგონი მიხეილ სვანიძე კიდევ არაერთი ფუნდამენტური ნაშრომით გაამდიდრებს ქართულ ისტორიოგრაფიას.

რატი ანჯაფარიძე,
გოჩა ჯაფარიძე.

MİHEİL SVANİDZE - 70

Geçen günlerde Gürcü bilim çevreleri tarafından tanınmış doğumbilimci, tarihçi Prof. Dr. Miheil Svanidze'nin yetmişinci doğum yıldönümü kutlandı.

M. Svanidze 1950'de Tiflis Devlet Üniversitesi Doğumbilimler Fakültesi Uluslararası Bölümünden mezun oldu.

M. Svanidze Gürcistan Bilimler Akademisine bağlı G. Tsereteli Doğubilimler Bilimsel ve Araştırma Enstitüsü Bölümü Başkanıdır.

M. Svanidze 150'den fazla bilimsel yapıt yayınladı. Bunlardan altısı kitap halinde Gürcüce, Rusça, Türkçe, Fransısca ve İngilizce yayınlanmıştır. M. S. Osmanlı İmparatorluğunun siyasal ve toplumsal-ekonomik tarihinin sorunlarını başarıyla araştırıyor. Bilimsel araştırmasının başlıca konusu Gürcistan - Osmanlı ilişkileridir. Bu konuya birçok önemli bilimsel yapıtını ayırdı.

Prof. Dr. M. Svanidze bilimsel araştırmalar yapmakla birlikte pedagoji alanında da çalışıyor. Batum Ş. Rustaveli Pedagojik Enstitüsü'nde konferans veriyordu.

Şu anda M. Svanidze Tiflis Devlet Üniversitesi Dogubilim Fakültesi, Asya ve Afrika Enstitüsü ve Bağımsız Üniversitesi İberia'nın profesörü, çeşitli bilimsel kurul üyesidir. M. Svanidze birçok uluslararası kongre ve sempozyuma katılıyordu.

ქ
j

ქირაფი
ქი - რა - ფი

ჟირაფი	zürafa	ჟურნალი	dergi
მაღალი	yüksek	ეკვანი	çan
გარეჯი	garaj	ეინგლანი	paslı
ალი	Ali (özel ad)	დგას	duruyor
დიდ	büyük		

ქ ქირაფი

ჟირაფი მაღალია. ალის გარეჯი დიდია. ჩვენებური ჩვენი ჟურნალია. ეკვანი ეინგლანია. დგას ეაბაში დიდი მუსა დგას.

Gürcüce karşılıklarını yazınız:

Ali'nin garaji büyüktür. ..... çveneburi bizim dergimizdir. ..... Çan paslıdır. .....

ჰ
p

სპილო
სპი - ლო

ჰეკელა	kelebek	დაბეჟილი	ezik
ლეილა	Leila (özel ad)	ლება	çürür/çürüyor
დაკრიფა	topladı	პაველ	Pavle (özel ad)
ზოოპარკი	hayvanat bahçesi	პერა	ekmek
სპილო	fil	იღებს	alıyor

ჰ სპილო

ჰეკელა ეკვილზე ზის. ლეილამ ლეკვი დაკრიფა. ზოოპარკში დიდი სპილოა. დაბეჟილი ხილი ლება. პაველ პერს იღებს.

Gürcüce karşılıklarını yazınız:

Leila incir topladı. ..... Pavle ekmek alıyor. ..... Ezik meyve çürür. ..... Hayvanat bahçesinde büyük fil var. .....

ნ
n

ლიმონი
ლი - მო - ნი

ყურძენი	üzüm	ნემსი	iğne
ლიმონი	limon	სანდალი	sandalye
მჟავე	eksi	ფეხი	ayak
ნაზი	Nazi (özel ad)	ნავი	kayık
კინო	sinema	მეზვეი	kayıkçı
ნუნა	hadem	აკეკი	beşik
ნანი	Nana (özel ad)	ლამაზი	güzel

ნ ლიმონი

ყურძენი კეკრეულია. ლიმონი მჟავეა. ნაზი კინოშია. ნა ნუნას სდ. ეს ნემსი ნანასია. ფეხი მენაგეა. თუმ სათამაშო ნავი ბაკეკია. ეს სკამის ფეხია. აკეკი ლამაზია.

Gürcüce karşılıklarını yazınız:

Bu sandalyenin ayağıdır. ..... Limon ekşidir. ..... Bu iğne Nana'nındır. ..... Teo oyuncak kayık yaptı. ..... Beşik güzeldir. .....

თურქული მუსიკა თბილისში

კვირა არ გავა, თბილისის მუსიკის ცენტრში უცხოელ ხელოვანს არ უმასპინძლოს, ამჯერად დედაქალაქს თურქი მუსიკოსები ეწვივნენ.

ეს სადამო ცნობილი თურქი კომპოზიტორის აპმეთ აღნან საიგუნის იუბილეს მიეძღვნა. კომპოზიტორის 84 წლისთავს იუნესკოს გადაწყვეტილებით წლეულს მსოფლიო აღნიშნავს.

სადირიჟორო პულთან იდგა ცნობილი თურქი კომპოზიტორი და დირიჟორი ჩეთინ იშიქოზლუ. თურქმა პიანისტმა გულსინ ონაიმ და ევგენი მიქელაძის სახელობის საქართველოს სახელმწიფო სიმფონიურმა ორკესტრმა შეასრულეს თურქული კლასიკური მუსიკის ნიმუშები.

აღსანიშნავია, რომ გულსინ ონა-

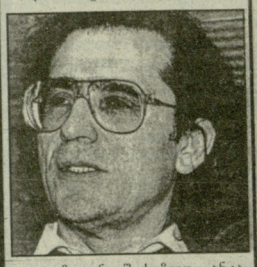

იც და ჩეთინ იშიქოზლუც ანკარის კონსერვატორიაში საიგუნის მოწაფეები იყვნენ...

კონცერტის შემდეგ ინტერვიუ ვთხოვეთ თურქ დირიჟორს ჩეთინ იშიქოზლუს...

– თქვენ და გულსინ ონაიც აპმედ აღნან საიგუნის მუსიკაზე ხართ აღზრდილნი... რა მოგცათ მან, როგორც პედაგოგმა, რას აფასებთ ყველაზე მეტად მის მუსიკაში...

– აპმედ საიგუნმა მოგვცა ცოდნა, გემოვნება, სმენა დაგვეხვეწა, დაგვიოსტატა როგორც მუსიკოს-შემსრულებლები.

– თქვენ და გულსინ ონაიც სტამბოლში ცხოვრობთ?

– თურქეთში მხოლოდ მე ვცხოვრობ, მეუღლესთან და ქალიშვილთან ერთად. ცოლი მუსიკის პედაგოგია, ქალიშვილი ბალერინა. გულსინი კი გერმანიაში ცხოვრობს, მაგრამ ხშირად მართავს კონცერტებს თურქეთში.

თბილისში ორიოვე გვაინტერესებდა ჩამოსვლა და აი ჩამოვედით კიდეც. ძალიან მოგვწონს თქ-

ვენი ხალხი, თქვენი ქალაქი.

– ქართველ ორკესტრანტებზე რას გვეტყოდით?

– კონცერტის დაწყებამდე მთელი ერთი კვირა ყოველდღე რეპეტიციები მქონდა და უკვე შესანიშნავად ვიცნობ მათ: ისინი ნამდვილი ვირტუოზები არიან. ჩემი აზრით, შეც კარგად ეუდირიჟორე რეზო ლაღიძის „საჭიდაოს", - ყოველ შემთხვევაში ძალიან მოვინდომე...

– ახლა სამშობლოში ბრუნდებით?

– ცოტა ხნით დავბრუნდები თურქეთში, მერე, ალბათ, სხვა ქვეყნებშიც მექნება გასვლითი კონცერტები - 1997 წელი ხომ ჩემი პედაგოგის, აპმეთ საიგუნის საიუბილეო წელიწადია, ჩემმე კარგად ვინ გაუწევს მას პოპულარიზაციას?

ესაუბრა

დოდო შენგელი.

ხსოვნა

ჩვენი საქმიანი და ვაჭკაცი მეგობარი

ამ რამდენიმე ხნის წინათ, საკუთარი სახლის შესასვლელთან დაცრავეულმა მკვლელმა მხეცურად მოკლა გამოჩენილი აღმოსავლეთმეცნიერი, ისტორიკოსი, აზერბაიჯანის მეცნიერებათა აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი, პარლამენტის წევრი ზია ბუნიათოვი.

აკადემიკოსი ზია ბუნიათოვი შუა საუკუნეების აზერბაიჯანისა და ისლამური აღმოსავლეთის აღიარებული მეკვლევარი იყო. აღმოსავლური და ევროპული ენების ღრმა ცოდნა მას საშუალებას აძლევდა წარმატებით შესწავლილა აზერბაიჯანისა და ახლო აღმოსავლეთის პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური და კულტურის ისტორიის ერთ-ერთ ძირითადი პრობლემები. მისი სახელი ფართოდ იყო ცნობილი მსოფლიოს საადმოსავლეთმეცოდნეო ცენტრებში. ამ კოლორატული პიროვნების გამოსვლები საერთაშორისო კონფერენციებზე და სიმპოზიუმებზე ყოველთვის დიდ ინტერესს იწვევდა.

1941 წელს სამხედრო სასწავლებლის დამთავრების შემდეგ 18 წლის ზია ბუნიათოვი მსოფლიო ომის ქარცეცხლში მოხვდა. გმირის წოდებაზე წარდგენილი მოულოდნელ სასამოვნებაში გაეცვა, მაგრამ საჯარიმო ბატალიონში სასიკვდილოდ გამწესებული გასხალელიდან ღირსეულად გამოვიდა, თითქოსდა შეუძლებელი შეძლო და ხელახლა დაიმსახურა გმირის ოქროს ვარსკვლავი.

ახლანდელ, მოხდენილი ვაჟკაცი იყო ზია ბუნიათოვი. ახალგაზრდობაში მოკრივე და მხედარიც გახლდათ. თავისი ფიზიკური მონაცემებით, ენერგიით და გმირის წოდებით მას არ გაუჭირვებოდა ნებისმიერ საქმიანობაში დიდი გარჯის გარეშე მიეღწია წარმატებისათვის, მაგრამ მან არაბანსგის რთული გზა აირჩია.

1946 წელს 23 წლის ზია ბუნიათოვის მოსკოვის უნივერსიტეტის სტუდენტი გახდა, 1954 წელს დაიცვა საკანდიდატო და 1964 წელს სადოქტორო დისერტაციები. 1954 წლიდან ბაქოს აღმოსავლეთმეცოდნეობის ინსტიტუტში გაწეული გზა უფროსი მეცნიერი თანამშრომლის თანამდებობიდან ინსტიტუტის დირექტორამდე. 1976 წელს აირჩიეს აზერბაიჯანის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსად. იყო თურქეთის საისტორიო საზოგადოების წევრ-კორესპონდენტი.

ჭეშმარიტად გასაოცარი იყო ბატონი ზიას შრომის უნარი და პროდუქტიულობა. 80-იანი წლების მიწურულისთვის, როდესაც ჯერ კიდევ მოგვეპოვებოდა ინფორმაცია ჩვენი არაქართველ კოლეგების პუბლიკაციებზე, მისი შრომების რაოდენობა 200-ს აღემატებოდა. მათ შორისაა ფუნდამენტური მონოგრაფიები „აზერბაიჯანი VII-IX საუკუნეებში" (ბაქო, 1965), „აზერბაიჯანის ათაბეგთა სახელმწიფო (1136-1225)" (ბაქო, 1978), რომელმაც 1980 წელს აზერბაიჯანის სახელმწიფო პრემია დაიმსახურა და „ხორეზმშაჰ-ანუშთეგინიდების სახელმწიფო (1097-1231)", (მოსკოვი, 1986).

საგანგებოდაა აღსანიშნავი ზ. ბუნიაგოვის, როგორც წყართმცოდნის მოღვაწეობა. მან მოამზადა და რუსულ ენაზე გამოსცა მაღალმეცნიერულ დონეზე კომენტარებული თარგმანები ისეთი უმნიშვნელოვანესი არაბული ისტორიულ-გეოგრაფიული თხზულებებისა, როგორიცაა Ibn ალ-ალ (XIII ს.) სულტან ალ-ალ-ალ-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სპორტი

საქართველოს რესპუბლიკის" სპეციალური გვერდი

ჟადრაკი

ფინიში შორს აღარაა

საქართველოს ვაჟთა 37-ე ჩემპიონატის მინაწილეებმა მეექვსე ტურში ასპარეზობის „ეკონომიკურ" ეტაპზე, ხრმალზე ასპარეზობა, ეფარ ეშეგაზე, ეფარ ეფარეზენიძეს ეროსმანიძეს ეროსმანიძეს ეროსმან

საქართველოს რესპუბლიკა
№69, ოთხშაბათი, 26 მარტი, 1997 წელი

მესამე ათასწლეულის კარიბჭესთან

ორმ წლის წინათ ტელევიზიასა და პრესაში დაიწყო საკითხი, რომ მართალია ყოველი წლის 26 მარტს ალენმშიკები საქართველოს სახელმწიფოებრივობის აღდგენას, მაგრამ ეპარქიულად უნდა აღინიშნოს: რის აღდგენას ვნიშნავთ, უფრო ზუსტად, დრო ეამეგმინთ საქართველოს სახელმწიფოებრივობის მეკმნლის თარიღი; ხაბეანმთი ბეაკინიერთი ჩვენი მოქალაქეებისა და უცხოელებისთვის, თუ როდის შეიქმნა სახელმწიფო სტრუქტურა საქართველეში, როდის ჩამოყალიბდა ეროვნული ფეოდალური ურთიერთობები, ერთ ბოლოს სახელმწიფოდ. ეს კი არც შეგი და არც ნაკლები, მოხდა 23 საუკუნის წინათ, ფარნავაზის მეფის სიბრძნითა და ენერგიით, რომელსაც ბეეფრალი ედგა ფასაელი საქართველოს, კოლხეთის გაგებელი, ისევე ფიდი მამელიმეი ქეკი.

ხეეეს წინადდებას, ეეერ ზსარდამეეერთან ერთად, ქამეეერნნენენ მოწინააღმდეგენი, რომელთა მოსაზრებით 23 საუკუნეოდა, არ ჯობია უფრო მორეკილად წარმოვანანინთ ჩვენი სახელმწიფოებრივობა, 3500 წლით, ან თუნდაც 5 ან 7 ათასი წლით ეიეარაგდოთთ!

ამის გამო ჩვენმა სახელოვნმა მეეენერმა და მამეკიმეეელმა ბაკიმმა ლეკან სანიკიაემ „საქართველოს რესპუბლიკაში" (1997 წ. 16/II) მოთთავსა წერილი „არანაკლეს 3500-მეოენ". ღიდად პაკეეეეეეეთო ბაგინო ლეკან, ჯერ ერთი, ასეთი საკითხები „ეეოეეს" ფინეეე არ ეეყოფა ფეეერეეე, რომ საკეეეა-სიკეეეთ, ეეეეელედ ეკოთეეეეეს ბაგეთ ალეეეერაკეერნენ საქართველოეთ" (1997 წ. 21-28 თებერვალი).

ბაგინ ლეკან კარკან მოეხსენება, რომ ეესაკრეთთ ბაგანაკეეენთ ჯამის სიღიდე ვარ ეეეკეეეთ და რაკე ეეხეა გაბმრეკეეედ ეკოთეეეეეეე